

REFERAT Forretningsudvalget d. 23-05-2017

Mødedato Tirsdag d. 23. maj 2017 kl. 10:00

Mødested Konferencelokalet, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Gensidig orientering *	3
Regionshospitalet Randers, Generalplan: Godkendelse af projektforslag til ombygning og renovering	4
Regionshospitalet Randers, Generalplan: Ombygning af gamle lægevagt og forhal/modtagelse	7
Evalueringsforslag 3.11 vedrørende blodprøvetagning	10
Grenaa Sundhedshus: bevilling til renovering til lægeklinikker	12
Godkendelse af Psykiatriplan 2017	14
Anlægsbevilling til etablering af ny afdeling på Grenen, Glesborg	17
Forlængelse af supportfunktionen for danske klyngeorganisationer (Indstilling fra vækstforum)	19
Ansøgninger til regionens kulturudviklingsmidler 2017	21
Forlængelse af Region Midtjyllands EU-kultursatsning Genvej til Europa	24
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Ove Nørholm om effektiviseringsgevinster fra kvalitetsfondsp	26
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Poul Erik Christensen om deponering af radioaktivt affald i D	27
Orientering vedrørende klagesager, patienterstatning og utilsigtede hændelser på hospitalerne i Reg	28

Punkt 1: Gensidig orientering *

1-00-12-13

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

Beslutning

Etablering af 112-førstehjælperordninger omkring Knebel og i Ry-området

Forretningsudvalget tog til efterretning, at formanden har indgået aftale med henholdsvis Syddjurs og Skanderborg kommune om at etablere 112-førstehjælperordninger omkring Knebel og i Ry-området. Ordningerne finansieres inden for det nuværende budget.

Gruppeformandsmøde 13. juni 2017

Det aftaltes, at der afholdes et gruppeformandsmøde den 13. juni i forlængelse af mødet i forretningsudvalget.

Møde med Falck

Formanden orienterede om, at det på et møde den 4. april 2017 med Falck blev aftalt, at der igangsættes en foranalyse, som undersøger mulige effektiviseringsgevinster, og som samtidig fastholder serviceniveau og de kontraktmæssige vilkår.

Status vedrørende Museum Overtaci

Formanden orienterede om, at han den 11. maj 2017 har rykket Aarhus Kommune for en hurtig tilbagemelding.

Etablering af et nyt ledelses- og styringsgrundlag

Regionsdirektøren orienterede om, at der iværksættes et arbejde med at revidere det nuværende grundlag.

Etablering af Steno Diabetes Center

Forretningsudvalget gav direktionen et mandat til de fortsatte forhandlinger om rammerne for realiseringen af centret.

Punkt 2: Regionshospitalet Randers, Generalplan: Godkendelse af projektforslag til ombygning og reovering af sterilcentral

1-31-72-142-09

Resume

Sterilcentralen på Regionshospitalet Randers har været under stigende kapacitetsmæssigt pres grundet øget aktivitet og ændringer i forsyningskonceptet. Der er blevet udarbejdet et projektforslag for ombygningen, og samtidig søges der om en anlægsbevilling på i alt 26,55 mio. kr. (indeks 103,2) til gennemførelse af anlægsarbejderne. Projektet er en del af den vedtagne Generalplan 2017, og der søges derfor om bevilling indenfor de allerede prioriterede midler i investeringsplanen.

Direktionen indstiller,

at projektforslaget for sterilcentralen ved Regionshospitalet Randers godkendes,

at Regionshospitalet Randers gives anlægsbevilling på 26,55 mio. kr. (indeks 103,2) til gennemførelse af ombygning og reovering af sterilcentralen,

at der afsættes rådighedsbeløb jf. tabel 1, og

at rådighedsbeløbet finansieres jf. tabel 1.

Sagsfremstilling

Baggrund

I de senere år har der været flere tiltag på hospitalet, som har haft indflydelse på flowet igennem sterilcentralen, og som har udfordret kapaciteten. Det drejer sig blandt andet om øget aktivitet og ændring af forsyningsforholdene til og fra sterilcentralen. Konkret er der behov for at forbedre flow og arbejdsmiljø ved blandt andet at fjerne vægge, forbedre klimaforholdene (luftfugtighedsovervågning m.m.) og muliggøre forbedrede arbejds gange.

Regionsrådet har på den baggrund tildelt 0,5 mio. kr. til projekteringen af sterilcentralen den 27. april 2016. På daværende tidspunkt var forventningen, at det blot var en mindre ombygning, der var nødvendig. Nærmere undersøgelser viste dog, at der var brug for en større reovering og dermed en større proces forud for projektforslaget, hvorfor regionsrådet den 28. september 2016 tildelte yderligere 0,5 mio. kr. til projekteringen.

Projektforslagets indhold

Projektet indeholder en reovering og udvidelse af sterilcentralen indenfor de eksisterende bygningsmæssige rammer. De nuværende omklædningsrum for personale nedlægges og inddrages i sterilcentralen. Rummene reoveres med nye vægoverflader, gulve, lofter og malerarbejder, og der udføres tætning af centralen af hensyn til de krævede trykforhold. Alle installationer, herunder VVS, trykluft, varme, køling, ventilation, el og bygningsstyring, reoveres og opgraderes for at kunne håndtere den større kapacitet. Der installeres nye dekontaminatorer (vaske- og desinfektionsmaskiner), kabinetvaskere og øvrigt udstyr, men det eksisterende udstyr genbruges i det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt.

Tidsplan

Projekteringsperioden løber frem til september 2017. Herefter udbydes projektet, hvorefter ombygningen forventes at starte primo december 2017. Forventet aflevering april 2018 og ibrugtagning juni 2018.

Udbud

Entrepriseformen for anlægsopgaven er fagentrepriser med forudgående prækvalifikation. Rådgiver fastsætter i samarbejde med Regionshospitalet Randers tildelingskriterier.

Økonomi

Regionshospitalet Randers gives med godkendelsen af dette dagsordenspunkt en bevilling på 26,55 mio. kr. (indeks 103,2) til gennemførelse af reovering og ombygning af sterilcentralen. Projektet indgår som en del af den godkendte generalplan for enheden, og der er prioriteret midler til projektet i investeringsplanen.

Udover det nedenfor angivne anlægsoverslag finansieres 2,85 mio. kr. gennem et ESCO-projekt.

Tabel 1. Fordeling af udgifter	
	Indeks 103,2
1.000 kr.	
<i>Budget</i>	
Håndværkerudgifter	15.400
Udstyr	2.410
Inventar	790
Øvrigt, herunder UFO og genbehandling	7.950
I alt	26.550

I udstyrsposten er indeholdt blandt andet kabinetvaskemaskiner, der understøtter den fremadrettede proces og opdeling i rent og urent. I øvrige udgifter indgår blandt andet udgifter til genbehandling på anden matrikel i ombygningsperioden, rådgiverhonoraret og uforudsete omkostninger.

Tabel 2. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2017, indeks 103,2	2018, indeks 103,2	2019, indeks 103,2	2020, indeks 103,2
<i>Bevillingsændringer²</i>					
RHR Generalplan: Renovering og ombygning af sterilcentralen	26.550	3.020	23.530		
Bevillingsændringer i alt	26.550	3.020	23.530	0	0
<i>Finansiering</i>					
Puljen til anlægsprojekter		-3.020	-23.530		
Ændring af anlægsbevilling	-26.550				
Finansiering i alt	-26.550	-3.020	-23.530	0	0
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt
²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

For sammenhæng til hospitalets generalplan og investeringsplan henvises til sagens bilag.

Puljen til anlægsprojekter udgør med godkendelse af punkterne i denne dagsorden 87,5 mio. kr. i 2017.

Totaløkonomi og Agenda 21

Regionens designguides følges i det omfang, det er muligt. Der tages i valget af materialer og maskiner hensyn til arbejdsmiljøet. Udskiftning af apparatur med mere vælges med udgangspunkt i hensyn til arbejdsmiljø og miljø udover økonomi og funktionalitet. Herudover er der tænkt automatisering ind i det omfang, det er muligt.

Hele anlægsprojektet er, som en del af generalplanen, forberedt til den fremtidige nødvendige kapacitet.

Sociale klausuler

Regionshospitalet Randers følger regionens retningslinjer vedrørende sociale klausuler.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet den 27. april 2016: Tildeling af 0,5 mio. kr. til projekteringen af sterilcentralen.

Regionsrådet den 28. september 2016: Tildeling af yderligere 0,5 mio. kr. til projekteringen.

Bilag

Notat om sammenhæng generalplan gammel lægevagt og modtagelse

Ombygning sterilcentral - fremtidige forhold - tegning

Ombygning sterilcentral - nuværende forhold - tegning

Punkt 3: Regionshospitalet Randers, Generalplan: Ombygning af gamle lægevagt og forhal/modtagelse

1-31-72-142-09

Resume

Til ombygning af den tidligere lægevagt og modtagelse/venteområde søges en anlægsbevilling på tilsammen 9,72 mio. kr. Med bevillingen ombygges den tidligere lægevagt til blodprøvetagning, anæstesitilsyn samt omklædningsfaciliteter.

Direktionen indstiller,

at Regionshospitalet Randers gives en anlægsbevilling på samlet 9,72 mio. kr. (indeks 103,2) i 2017 til ombygning og renovering af den tidligere lægevagt,

at der afsættes rådighedsbeløb jf. tabel 1, og

at rådighedsbeløbet finansieres jf. tabel 1.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med ibrugtagningen af fase 2 af akutbyggeriet i oktober 2016 blev arealer lediggjort i det område, der tidligere har huset lægevagten. I generalplanen for Regionshospitalet Randers er dette område disponeret til blodprøvetagning og anæstesitilsyn.

I området er der – udover blodprøvetagning og anæstesitilsyn – også indtænkt omklædningsfaciliteter og en istandsættelse af det gamle venteværelse, der fremadrettet vil håndtere patienter til området.

Blodprøvetagningen indrettes i umiddelbar forlængelse af venteområdet med anæstesitilsynet ved siden af. Da blodprøvetagningen hver dag har omkring 200 patienter igennem, vil det være en stor forbedring for patientforløbene, at der bliver bedre forhold inklusive markant bedre plads i venteområdet end i dag, hvor patienterne ofte ikke kan få en siddeplads.

Anæstesitilsyn foregår i dag ved Kirurgisk Centers ambulatorier og ved dagkirurgien. Sidstnævnte forbliver, men førstnævntes patientgruppe vil alligevel skulle til både blodprøvetagning og anæstesitilsyn, hvorfor det i et patientperspektiv er mere hensigtsmæssigt, hvis det ligger sammen.

I forbindelse med renovering og udvidelse af kapaciteten i sterilcentralen nedlægges de eksisterende personaleomklædningsrum. De nedlagte rum genetableres derfor i forbindelse med ombygningen af den gamle lægevagt. Omklædningen foreslås indrettet i tidligere undersøgelsesrum, der ligger uden dagslys, og derfor er vanskelige at udnytte til øvrige funktioner.

Modtagelse/venteværelse renoveres i lighed med forhallen til en lys, moderne og indbydende standard. Som en del af forhalsprojektet er også en brandstrategi, der indebærer nødvendige ændringer i forhold til flow ved venteområdet, for at sikre hensigtsmæssige brand-/flugtveje. Dette er indeholdt i projektet.

Tidsplan

De to delprojekter vil blive udbudt umiddelbart efter regionsrådets behandling af sagen, hvorefter det forventes, at selve ombygning og renovering kan gå i gang efter sommerferien. Arbejdet forventes afsluttet før udgangen af 2017.

Udbud

Rådgiverydelsen på hver af projekterne er under grænsen for rådgiverudbud. Projekterne udbydes som fagentrepriser.

Økonomi

På regionsrådsmødet i januar 2017 blev der bevilget 4,3 mio. kr. til renovering af forhallen. I det videre arbejde har det vist sig at renoveringen af venteområdet ved den gamle lægevagt med fordel kan medtages i entrepriserne for renovering af forhallen, da de to rum hænger delvist sammen. Der søges derfor om, at den tidligere bevilling til renovering og ombygning af forhallen øges, så den inkluderer renovering og ombygning af modtagelsen og venteområdet i den tidligere lægevagt, jf. tabel 2. I tabel 3 nedenfor er økonomien derfor også opdelt i to

delprojekter, hvor det ene indeholder omdannelse af lægevagten til blodprøvetagning og omklædning og det andet indeholder venteområdet i sammenhæng med forhallen.

Tabel 1. Budget og finansiering.	
1.000 kr.	2017
<i>Budget</i>	
<i>Gl. lægevagt - blodprøvetagning:</i>	
Håndværkerudgifter inkl. UFO	4.780
Inventar	440
Teknisk udstyr	150
Omkostninger, herunder rådgivning	1.050
Budget i alt	6.420

Tabel 2. Budget og finansiering.	
1.000 kr.	2017
<i>Budget</i>	
<i>Renovering, forhal, modtageområde, venteområde:</i>	
Håndværkerudgifter inkl. UFO	5.290
Inventar	880
Omkostninger, herunder rådgivning	1.430
Allerede bevilget, renovering af forhal	-4.300
Budget i alt	3.300

Regionshospitalet Randers gives med godkendelsen af dette dagsordenspunkt en bevilling på samlet 9,72 mio. kr. Beløbet er fordelt på to delprojekter; 6,42 mio. kr. (indeks 103,2) til gennemførelse af renovering og ombygning af den tidligere lægevagt, samt 7,6 mio. kr. til renovering af modtage- og venteområdet ved den gamle lægevagt. De 3,3 mio. kr. sammenlægges udførelsesmæssigt med de tidligere bevilgede 4,3 mio. kr. til renovering af forhallen, så forhallen og modtagelse/venteområde samlet renoveres for 7,6 mio. kr.

Projekterne indgår som en del af den godkendte generalplan for enheden, og der er prioriteret midler til projektet i regionens investeringsplan.

Tabel 3. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2017, indeks 103,2	2018, indeks 103,2	2019, indeks 103,2	2020, indeks 103,2
<i>Bevillingsændringer²</i>					
<i>Renovering og ombygning, tidligere lægevagt</i>					
Blodprøvetagning	6.420	6.420			
Forhal, modtagelse og venteområde	3.300	3.300			
Bevillingsændringer i alt	9.720	9.720	0	0	0
<i>Finansiering</i>					
Puljen til anlægsprojekter		-9.720			
Ændring af anlægsbevilling	-9.720				
Finansiering i alt	-9.720	-9.720	0	0	0
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt
²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Puljen til anlægsprojekter udgør med godkendelse af punkterne på denne dagsorden 87,5 mio. kr. i 2017.

Totaløkonomi og Agenda 21

Regionens designguides følges i det omfang, det er muligt. Der tages i indretning med mere hensyn til arbejdsmiljøet.

Projekterne er, som en del af generalplanen, forberedt til den fremtidige nødvendige kapacitet.

Sociale Klausuler

Regionshospitalet Randers følger regionens retningslinjer vedrørende sociale klausuler.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Evaluering af spareforslag 3.11 vedrørende blodprøvetagning

1-21-72-16-15

Resume

Evalueringen af spareforslag 3.11 om overflytning af hospitalsrekriverede blodprøver til hospitalerne viser, at den budgetterede besparelse på 13 mio. kr. om året er realiseret, men at der er et forbedringspotentiale i forhold til patienttilfredsheden. Derfor foreslås det i sagen, at administrationen med inddragelse af PLO-Midtjylland og hospitalerne udarbejder et forslag til forbedringer af den eksisterende ordning, som forelægges regionsrådet på mødet i august 2017.

Direktionen indstiller,

at evalueringen af spareforslag 3.11 tages til efterretning, og

at der fremlægges forslag til forbedringer af den eksisterende ordning for hospitalsrekriverede blodprøver, inklusive den mobile bioanalytikerordning på regionsrådets møde i august 2017.

Sagsfremstilling

I spareforslag 3.11 vedtog regionsrådet, at blodprøver, der skal bruges i forbindelse med hospitalsbehandling fra 1. juli 2016, skal tages i hospitalsregi og ikke længere af den praktiserende læge. Med denne omlægning vil regionen årligt spare 13 mio. kr. For at besparelsen i spareforslag 3.11 kan indfries, skal der på årsbasis foretages 100.000 færre blodprøver og dertilhørende konsultationer i almen praksis.

Foruden de eksisterende blodprøvesteder i regionen, blev der derfor etableret syv nye blodprøvesteder, hvorved der nu er 21 blodprøvesteder i regionen. Patienter kan frit vælge ved hvilket af disse, de ønsker at få taget blodprøver. Alle blodprøvestederne kan varetage de blodprøver, der tidligere blev taget i almen praksis, og størstedelen har laboratorieudstyr, der muliggør flere analyser.

Ved og under implementeringen af spareforslaget har der været patienter, der henvendte sig til administrationen og personalet i ambulatorierne med kritik af ændringerne og de serviceforringelser, det medførte for dem, herunder øget afstand og tidsforbrug på blodprøvetagning. Herudover gik nogle af patienterne i behandlingsforløb ved egen læge og ønskede derfor også at få taget deres hospitalsrekriverede blodprøver ved denne.

Aktiviteten har på nogle af blodprøvestederne været større end forventet. Hospitalsenhederne har gjort en stor indsats for at tilpasse kapaciteten til efterspørgslen og nedbringe ventetider ved løbende at justere åbningstiderne, øge antallet af tider til tidsbestilling og øge bemanningen på blodprøvestederne. Hospitalsenhederne tilbyder i forskelligt omfang patienterne at få blodprøvetagning og konsultation samme dag.

Evalueringen, jf. den vedlagte evalueringsrapport viser overordnet, at

- forudsætningerne for besparelsen på 13 mio. kr. årligt holder. Når der tages højde for indkøringsperioden er besparelsen således realiseret. Udgifter til etablering af nye blodprøvetagningssteder, ekstra kørselsudgifter og fradrag i provenu som følge af enkelte praksissers fortsatte mulighed for at tage hospitalsrekriverede blodprøver er medregnet heri.
- hospitalerne i stor udstrækning har tilpasset kapacitet og frie valg til patienternes behov i form af bookingmuligheder, samme-dagsordninger og fritvalsordninger.
- immobile patienter m.v. er dækket af den mobile bioanalytikerordning. Der er netop foretaget en analyse af ordningen, der blandt andet viser, at visitationskriterierne ikke er enslydende i hele regionen, en mulig optimering af ruteplanlægning og et behov for at udvide ordningen, hvis efterspørgslen skal efterleves. En udvidelse må dog være under forudsætning af en positiv businesscase, hvor sparede transportudgifter kan dække eventuelle merudgifter.
- der opleves en serviceforringelse for bestemte patientgrupper; især patienter, der har fået længere transporttid og ikke kan omfattes af andre muligheder. Herudover oplever visse kroniske patienter, der både får foretaget blodprøver i almen praksis og på ambulatorierne, gener.

Der er sket en reduktion på 44.500 blodprøveekvisitioner fra hospitalerne til almen praksis, når aktiviteten i 2. halvår 2015 sammenlignes med 2. halvår 2016. Reduktionen svarer til godt 90 % opfyldelse. Som forventet har der været en indkøringsperiode, idet de blodprøver, som hospitalerne inden 1. juli 2016 rekriverede hos almen praksis, er hentet ned fra laboratoriekvisitionssystemet WebReq og taget i almen praksis efter 1. juli 2016. Besparelsesmålet ses fremadrettet at være opfyldt.

På baggrund af evalueringen foreslås det, at administrationen udarbejder et forslag til forbedringer af den eksisterende ordning for hospitalsrekvirerede blodprøver, inklusive den mobile bioanalytikerordning, som forelægges regionsrådet på mødet i august 2017. Forslaget udarbejdes med inddragelse af PLO-Midtjylland og hospitalerne. Evalueringen vil også blive drøftet på samarbejdsudvalgsmødet for almen praksis den 12. juni 2017.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget foreslår, at der bør sættes et mål om, at andelen af ambulante besøg og samtidig blodprøvetagning skal op på 40 %. Udvalget anmodede om en forklaring på, hvorfor der ikke længere er en centrifuge i Ringkøbing og efterspurgte en evaluering af den mobile laborantordning.

Kontorchef Lasse Gulbrandsen deltog under punktets behandling.

Lone Langballe var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Det rådgivende udvalg vedrørende nære sundhedstilbud anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Bente Nielsen og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Evaluering af spareforslag 3.11

Punkt 5: Grenaa Sundhedshus: bevilling til renovering til lægeklinikker

1-60-72-5-09

Resume

Der er behov for at renovere lokaler til praktiserende læger i Grenaa Sundhedshus, for også fremadrettet at kunne sikre lægedækning i denne del af regionen. Der søges derfor om en bevilling til at afholde udgifterne til den nødvendige renovering. Der er ikke tidligere prioriteret midler til projektet i investeringsplanen, og det foreslås at afholde projektet af den fælles huslejepulje til sundhedshuse. Der er behov for at mellemfinansiere udgiften, da huslejepuljen ikke indeholder det nødvendige beløb på nuværende tidspunkt.

Direktionen indstiller,

- at Grenaa Sundhedshus gives en driftsbevilling på 6,0 mio. kr. til renovering af lokaler til praksisformål,
- at projektet finansieres af den fælles huslejepulje til sundhedshuse,
- at den centrale pulje til dækning af ubalancer yder et internt lån til huslejepuljen, som tilbagebetales fra den fælles huslejepulje til sundhedshuse med 1,0 mio. kr. om året i perioden 2018-2023, og
- at der gives bevilling og rådighedsbeløb jf. tabel 2.

Sagsfremstilling

Der er behov for, at Region Midtjylland kan sikre lægedækningen på Djursland. Der har tidligere været udfordringer med lægedækning i Grenaa. Der er derfor gennemført forhandling for at bevare to ydernumre i Grenaa. Der er alternativt stor risiko for, at disse ydernumre ikke vil kunne overtages af andre læger.

Der er to lægepraksisser i Grenaa, som hver især har indgået følgende aftaler pr. 1. august 2017:

- Den ene lægepraksis har erhvervet et ydernummer fra en anden læge i Grenaa og udvider dermed sin eksisterende kapacitet fra tre til fire ydernumre pr. 1. august 2017. Der er derfor akut behov for lokaler til sikring af drift af dette ekstra ydernummer pr. denne dato.
- Den anden lægepraksis ønsker at flytte sin nuværende praksis i Grenaa pr. 1. august 2017 til nye lokaler i Grenaa Sundhedshus på grund af praksisopdeling pr. denne dato.

Den udvidede praksis har allerede i dag til huse i Grenaa Sundhedshus, og der er mulighed for at indrette lokaler på sundhedshusets 2. sal, således at lokalebehovet til sikring af driften af det ekstra ydernummer dermed opfyldes. Ligeledes er der mulighed for at indrette lokaler i tilknytning hertil, til den lægepraksis, som har et lokalebehov pr. 1. august 2017 som følge af praksisopdeling pr. denne dato. De to projekter kan således gennemføres samlet, både i forhold til projektering og til udførelse.

Projektet gennemføres i overensstemmelse med Region Midtjyllands lægedækningsstrategi og understøtter samtidig den vision, Region Midtjylland har for udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Med henblik på at sikre den investerede kapital er der for begge projekter indgået aftale med lægerne om binding af de pågældende ydernumre til 2. salen på Grenaa Sundhedshus i minimum 10 år regnet fra og med indflytningsdatoen.

Udbud og tidsplan

Rådgiveren har udført projektmateriale og beregnet budget for renoveringen, og på baggrund af dette planlægges hovedentreprisen udbudt i 2. kvartal 2017 i begrænset udbud jf. Region Midtjyllands Byggeregulativ.

Projektet forventes gennemført i 3. og 4. kvartal 2017, med mulig ibrugtagning omkring årsskiftet. Begge lægepraksisser har meddelt, at de har mulighed for midlertidige løsninger i perioden fra 1. august 2017 frem til årsskiftet.

Økonomi

I tabel 1 fremgår budgettet for den samlede etablering og renovering af lokalerne på 2. sal i Grenaa Sundhedshus.

Tabel 1. Budget for kliniklokaler	
1.000 kr.	2017
<i>Budget</i>	
Håndværkerudgifter	4.950
Rådgiverhonorar	539
UFO - afsat 10% af håndværkerudgifter	495
Budget i alt	5.984

Projektet er i processen blevet justeret, således at niveau og omfang svarer til det, der må anses som nødvendigt, for at lægepraksisserne er tidssvarende og funktionelle.

Ved gennemførelse af projektet og indgåelse af lejeaftaler for de renoverede lokaler, vil den årlige indbetaling til den fælles huslejepulje til sundhedshuse fremover øges med 113.000 kr. pr. år, finansieret af huslejeindtægterne for disse to lejemål. Beløbet er fratrukket administrations- og driftsbidrag på 275 kr. pr. kvadratmeter (2014-niveau) til hospitalsenheden. Huslejepuljen genererer på nuværende tidspunkt ca. 2,5 mio. kr. årligt i indtægter, som anvendes til anlæg herunder reinvesteringer i forbindelse med regionens sundhedshuse.

Bevillingsændring og finansiering

I tabel 2 ses bevilling og finansiering.

Der er ikke afsat midler i investeringsplanen i 2017 til lægedækningsprojekter eller udvikling af Grenaa Sundhedshus, og der er derfor foreslået en alternativ finansiering af projektet. Renovering og rådgivning kan traditionelt afholdes af både anlægs- og driftsmidler. Tabel 2 viser således, at Grenaa Sundhedshus gives en driftsbevilling på 6,0 mio. kr. fra den fælles huslejepulje til sundhedshuse til renovering af eksisterende lokaler til anvendelse for to lægepraksisser. Huslejepuljen er øremærket til udvikling af regionens sundhedshuse, hvorfor puljen kan bringes til anvendelse i forbindelse med dette projekt. Huslejepuljen rummer på nuværende tidspunkt ca. 1,3 mio. kr., hvilket ikke er nok til at dække dette projekt. Det foreslås derfor at finansiere projektet via et lån i den centrale pulje til dækning af ubalancer, som returneres over de kommende år via indtægter fra den fælles huslejepulje til sundhedshuse. Ved først at starte tilbagebetalingen i 2018 er der således stadig et råderum i huslejepuljen til øvrige projekter på sundhedshuse i 2017.

Tabel 2. Oversigt over bevilling og finansiering.							
1.000 kr.,	Drift 2017	Drift 2018	Drift 2019	Drift 2020	Drift 2021	Drift 2022	Drift 2023
2017 p/l	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift
<i>Bevillingsændringer¹</i>							
Fællesudg. og -indt., etablering af kliniklokaler i Grenaa Sundhedshus	6.000						
Bevillingsændringer i alt	6.000	0	0	0	0	0	0
<i>Finansiering</i>							
Fællesudg. og -indt., pulje til dækning af ubalancer	-6.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Fællesudg. og -indt., Sundhedshuse - Fælles huslejepulje		-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Finansiering i alt	-6.000	0	0	0	0	0	0
Total	0	0	0	0	0	0	0

¹+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende nære sundhedstilbud anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Bente Nielsen og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Godkendelse af Psykiatriplan 2017

1-31-72-26-16

Resume

Der fremlægges forslag til en ny psykiatriplan for Region Midtjylland, der udstikker retningen for udviklingen af psykiatrien i de kommende år. Med visionen om "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" fokuseres der blandt andet på at mindske uligheden i sundhed og at inddrage patienterne i behandlingen. Der er desuden et stort fokus på vigtigheden af, at der er et tæt samarbejde mellem regionen, praksissektoren og kommunerne. Psykiatriplan 2017 fremlægges hermed til endelig godkendelse.

Direktionen indstiller,

at Psykiatriplan 2017 godkendes.

Sagsfremstilling

Psykiatriplan 2017 tager udgangspunkt i visionen "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" og i Region Midtjyllands målbillede.

En af de store udfordringer er, at den sociale ulighed i sundhed er steget i løbet af de seneste 20 år. Mennesker med psykisk sygdom har overordnet set en dårligere sundhedstilstand end befolkningen generelt, og mennesker med svær psykisk sygdom lever i gennemsnit 15-20 år kortere end almenbefolkningen. For at mindske den sociale ulighed er det nødvendigt at fokusere på både forebyggelse og behandling, og det er ikke en opgave, regionspsykiatrien kan løfte alene.

Dertil kommer, at et behandlingsforløb ofte går på tværs af region, kommune og praksissektoren. Alle parter er derfor afhængige af hinanden i forhold til at sikre, at mennesker med psykisk sygdom modtager en sammenhængende indsats af høj kvalitet. Region Midtjylland opfordrer derfor i psykiatriplanen til en styrket fælles indsats, hvor der på tværs af sektorer udvikles nye former for samarbejde samt differentierede tilbud til mennesker med psykisk sygdom.

I forlængelse heraf omfatter psykiatriplanen derfor både den regionale psykiatri, almen praksis, speciallægepraksis samt samarbejdet med kommunerne og andre aktører omkring tilbuddene til mennesker med psykisk sygdom.

Psykiatriplan 2017 udstikker retningen for arbejdet i de kommende år. Fokus i planen er på at skabe strategisk retning frem for detaljerede handleplaner/initiativer. Hermed er der mulighed for løbende at tage højde for, at patienternes ønsker og psykiatriens behandlingsmetoder kan ændre sig.

På baggrund af psykiatriplanen udarbejdes årligt en årsplan, hvor de konkrete indsatser beskrives med henblik på udmøntning. I denne proces inddrages forskellige relevante aktører med henblik på at styrke den fælles indsats.

Psykiatriplanen er ikke afgrænset til en bestemt årrække. Det er tanken, at regionsrådet i forbindelse med den årlige status på psykiatriplanen skal vurdere, hvornår Psykiatriplan 2017 skal revideres. Denne vurdering foretages første gang ved udgangen af 2019.

Psykiatriplan 2017

Psykiatriplanen indeholder indledningsvist en beskrivelse af en række udfordringer, der har betydning for udviklingen og tilrettelæggelsen af indsatsen:

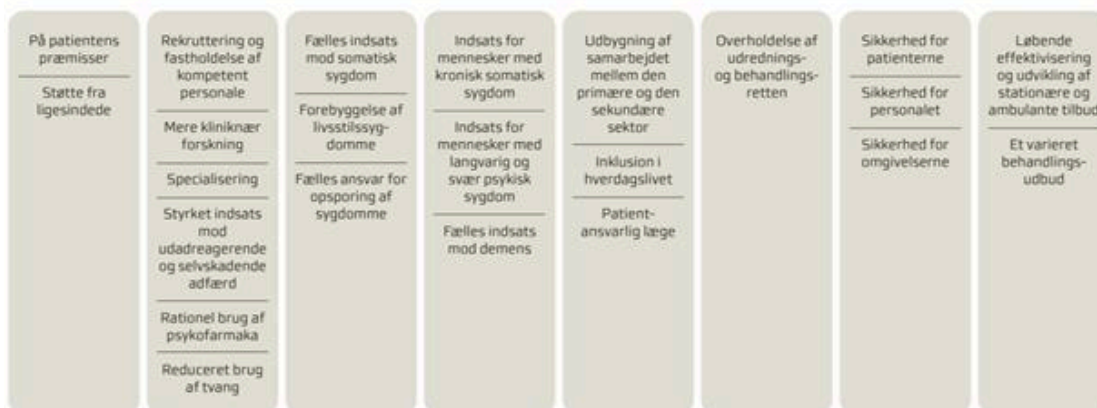
- Ulighed i sundhed
- Ændringer i sygdomsbilledet
- Utilstrækkelig sammenhæng og uklar opgavefordeling
- Behov for forbedrede behandlingsmetoder
- Lægemangel.

De overordnede strategier for udviklingen af psykiatrien beskrives herefter på baggrund af de otte mål for sundhedsvæsenet i Region Midtjyllands målbillede jf. nedenstående figur.

DE OTTE MÅL FOR SUNDHEDSVÆSNET I REGION MIDTJYLLAND

STRATEGIER I PSYKIATRIPLAN 2017

Figur 1: Sammenhæng mellem mål og strategier i Psykiatriplan 2017

Høringsprocessen

Der er indkommet 59 hørings svar til Psykiatriplanen:

- 15 fra kommunerne samt 1 fra KKR og 1 fra henholdsvis Ældrerådet og Udsatterrådet i Holstebro Kommune
- 3 fra de øvrige regioner
- 1 fra Aarhus Universitet og 1 fra Via University College
- 10 fra foreninger og fagforeninger
- 8 fra regionale råd og udvalg i Region Midtjylland
- 12 fra hospitaler og afdelinger
- 5 fra MED-organisationen
- 1 fra Sundhedsstyrelsen.

Der er generelt opbakning til visionen "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" og til inddragelsen af de otte mål for sundhedsvæsenet. Der er ligeledes generel opbakning til de fem hovedudfordringer, som findes relevante og velvalgte. I nogle hørings svar peges der imidlertid også på, at der i lyset af de aktuelle udfordringer i psykiatrien i Region Midtjylland er for stor afstand mellem vision og virkelighed.

Administrationen har identificeret følgende hovedtemaer i hørings svarene, som blev drøftet af det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde på udvalgets møde den 5. april 2017:

- Balancen mellem specialisering og det nære
- Psykofarmaka og tvang
- Samarbejde og sammenhængende patientforløb
- Målgrupper
- Rekruttering og fastholdelse af personale
- Pårørendeinddragelse.

Psykiatriplan 2017 er efterfølgende revideret i henhold til udvalgets drøftelser. En udgave af psykiatriplanen med markering af ændringerne samt den endelige udgave af Psykiatriplan 2017 er vedlagt som bilag.

Derudover er der vedlagt en uddybning af temaerne i de indkomne hørings svar samt en kort beskrivelse af, hvordan bemærkningerne er indarbejdet i forslaget til den endelige Psykiatriplan 2017, en oversigt over afsendere, hørings svarene i fuld længde samt en oversigt over bemærkninger fordelt efter overskrifterne i Psykiatriplan 2017.

Udarbejdelse af Psykiatriplan 2017

Arbejdet med udarbejdelsen af en ny psykiatriplan for Region Midtjylland har været forankret i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde. Som en del heraf har udvalget været i dialog med repræsentanter for patienter, pårørende, samarbejdspartnere og psykiatri- og socialledelsen.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Henrik Qvist, Jørgen Nørby og Susanne Gaarde var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede på mødet den 21. december 2016 at sende Psykiatriplan 2017 i høring.

Bilag

Psykiatriplan 2017

Psykiatriplan 2017 med markerede ændringer

Opsummering af hovedtemaer

Oversigt over høringssvar til Psykiatriplan 2017

Alle høringssvar til Psykiatriplan 2017

Afsnitsopdelt oversigt over høringssvarernes bemærkninger

Punkt 7: Anlægsbevilling til etablering af ny afdeling på Grenen, Glesborg

1-60-73-3-16

Resume

Der søges om 12,1 mio. kr. til etablering af en ny afdeling til Grenen-Glesborg i Norddjurs Kommune. Afdelingen er en ny åben/delvis lukket afdeling for unge med psykisk afvigende adfærd, som ikke kan rummes på almindelige åbne afdelinger.

Direktionen indstiller,

at der gives anlægsbevilling til etablering af fem nye pladser på Grenen i Glesborg, jf. bevillingskema, og

at projektet udbydes i fag- og storentrepriser.

Sagsfremstilling

Baggrund

Specialområde Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge driver en særligt sikret afdeling for psykisk afvigende unge på afdeling SYD i Dalstrup.

Specialområdet har gennem en årrække erfaret, at kommunerne har store udfordringer med at anvise unge til relevante døgntilbud efter endt ophold på afdelingen og har oplevet stor efterspørgsel efter at kunne tilbyde døgnophold i åbent eller delvist lukket regi. En ny kombineret delvis lukket/åben afdeling vil kunne afhjælpe dette forhold.

Den nye afdeling vil have fem pladser og organisatorisk være tilknyttet den særligt sikrede afdeling. Det medfører blandt andet bedre forløb og overgange for de anbragte unge, som flyttes fra den ene afdeling til den anden.

De fem pladser er godkendt i DASSOS (Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet i den midtjyske region).

Projektforslaget indhold

Den nye afdeling til Grenen-Glesborg placeres ved de eksisterende åbne afdelinger på Grenen-Glesborg. Bygningsarealet på den nye afdeling vil blive på i alt 844 kvadratmeter, der bygges som en fritliggende bygning i to etager.

Den nye afdeling vil blive etableret i stueplan, og her skal der indrettes syv værelser med eget bad og toilet, hvoraf to af værelserne benyttes som medarbejder- og ekstraværelse. Derudover vil der være et stort køkken/alrum, aktivitetsrum og en atriumgård, som vil fremstå som afdelingens naturlige omdrejningspunkt. Der etableres i stueetagen også undervisningsrum til intern undervisning og et lokale til undervisning i vredeshåndtering.

I den nye bygnings 1. sal er der indtænkt lokaler til tværgående administration for specialområdet, som nu holder til i en lejet pavillon. Tegninger af den nye afdeling kan ses i det vedlagte bilag.

Der er i projekteringen arbejdet frem mod at opnå et byggeri, der, udover de energi- og miljømæssige tiltag, også danner ramme for et socialbæredygtigt miljø. Bygningen er i alle henseender tilpasset sin funktion som bostedsinstitution for unge og udført i materialer, løsninger samt indretning, der kan modstå den forventede slidtage og dertil ligeledes den forventede løbende vedligeholdelse.

Tidsplan

Byggeriet forventes at kunne gå i gang i løbet af juni 2017, og det forventes, at tilbuddet kan flytte ind i foråret 2018.

Udbud

Ombygningen udbydes i stor- og fagentrepriser med tildelingskriteriet "laveste pris".

Økonomi

Der gives med godkendelsen af dette dagsordenspunkt en bevilling på 12,1 mio. kr. (indeks 103,2) til etablering af den nye afdeling på Grenen.

Projektet finansieres fra Socialrådets anlægsramme til udvikling af sociale tilbud. Med projekteringsbevillingen på 0,9 mio. kr. vil den samlede bevilling til ombygningen blive på 13 mio. kr. (indeks 103,2). Dette giver en kvadratmeterpris på 15.400 kr.

Tabel 1. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2017, indeks 103,2	2018, indeks 103,2	2019, indeks 103,2	2020, indeks 103,2
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Ny afdeling Grenen-Glesborg	12.100	7.000	5.100		
Bevillingsændringer i alt	12.100	7.000	5.100	0	0
<i>Finansiering</i>					
Ramme til udvikling af sociale tilbud		-7.000	-5.100		
Ændring af anlægsbevilling	-12.100				
Finansiering i alt	-12.100	-7.000	-5.100	0	0
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt
²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Efter en udmøntning på 12,1 mio. kr. fra rammen til udvikling af sociale tilbud vil der i 2017 restere 8,2 mio. kr. i 2017 og 25,0 mio. kr. i 2018 på denne anlægsramme.

Totaløkonomi og Agenda 21

Byggeriet udføres i henhold til regionens målsætninger i Agenda 21, og deri krav om BR15's "2020"-krav til energiforbruget og hertil de fremadrettede driftsomkostninger.

Der etableres et fuldt dækkende ventilationsanlæg med varmegenanvendelse, som udover at mindske energiforbruget øger den "sociale bæredygtighed", som er komforten for både ansatte såvel som beboere. Som led i institutionens behov for diverse sikkerhedsmæssige forhold kan vinduer i beboelsesrum ikke åbnes. Dette er en gevinst for energiforbruget, da åbne vinduer konflikter med ventilationens optimale udnyttelse.

Sociale klausuler

Projektet følger regionens retningslinjer vedrørende sociale klausuler.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Henrik Qvist, Jørgen Nørby og Susanne Gaarde var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

På regionsrådsmødet den 23. november 2016 blev der givet en projekteringsbevilling på 0,9 mio. kr. til udarbejdelse af et projekt for en ny åben/delvis lukket afdeling på Grenen-Glesborg for unge med psykisk afvigende adfærd, som ikke kan rummes på almindelige åbne afdelinger.

Bilag

Tegningsmateriale - Ny afdeling Grenen-Glesborg

Punkt 8: Forlængelse af supportfunktionen for danske klyngeorganisationer (Indstilling fra vækstforum)

1-30-76-4-13

Resume

Som en del af den danske klyngestrategi "Strategi for samarbejde om Danmarks klynge- og netværksindsats" blev der i 2014 oprettet en fælles supportfunktion, Cluster Excellence Denmark, som yder støtte til danske klyngeorganisationer.

Klyngeorganisationens basisaktiviteter finansieres i fællesskab af Ministeriet for Forskning og Uddannelse og de fem regionale vækstfora efter en aftalt fordelingsnøgle. Blandt parterne og brugerne er der tilfredshed med den hidtidige indsats, og parterne ønsker derfor at forlænge Cluster Excellence Danmarks funktion i en 2-årig periode samt at videreføre den hidtidige model for samfinansiering i uændret form.

Det foreslås, at de fem regioner og Bornholms Regionskommune skal bidrage med i alt 2,4 mio. kr. årligt i perioden 2017-18, og at Ministeriet for Forskning og Uddannelse skal bidrage med 2,6 mio. kr. årligt i samme periode.

Direktionen indstiller, at indstillingen fra vækstforum tiltrædes, således

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 1,0 mio. kr. i 2017 til Cluster Excellence Denmark til videreførelse af supportfunktionen for de danske klyngeorganisationer. Bevillingen gives under forudsætning af godkendelse i de øvrige vækstfora og Ministeriet for Forskning og Uddannelse. Bevillingen udmøntes med 0,5 mio. kr. i 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018.

Sagsfremstilling

Som den nationale supportfunktion for klynger og netværk forener Cluster Excellence Denmark den nationale og regionale indsats for klynge- og netværksudvikling, så Danmark får opbygget og synliggjort en stærk dansk og international klyngeprofil. Rammerne for Cluster Excellence Danmarks arbejde er fastlagt i den nationale Klyngestrategi 2.0, som er støttet af seks ministerier, fem regioner og en række større kommuner.

Målgruppen for supportfunktionen er de 48 mest betydende klyngesekretariater, der kan trække på Cluster Excellence Danmarks services, der primært er koncentreret inden for tre kerneområder: kompetenceudvikling, professionalisering og internationalisering.

Effekter

Cluster Excellence Denmark skal udvikle og professionalisere de danske klyngeorganisationer, så disse fx bliver bedre til at skabe innovative samarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner. Cluster Excellence Denmark er herigennem med til at øge væksten og jobskabelsen på de erhvervsområder, hvor Region Midtjylland har stærke klynger. Det er bl.a. områder som energi og klima, fødevarer, IKT og kreative erhverv og smart industri.

Aktiviteter

Supportfunktionen løser følgende obligatoriske opgaver:

- Videnindsamling, analyser, monitorering af resultater, benchmark-analyser og certificering af klynger i henhold til ECEI-standarden (kvalitetsmærkning på guld-, sølv- eller bronzeniveau)
- Videnformidling til klyngerne, samarbejde med andre innovations- og erhvervsfremmeaktører, samarbejde med Enterprise Europe Network og andre landes supportfunktioner.
- Markedsføring af de danske klynger, formidling af succeshistorier, repræsentere én fælles indgang til danske klynger og netværk – både i Danmark og internationalt.
- Fungere som sparringspartner overfor klyngeforum med henblik på at indsamle og systematisere erfaringer fra udvikling af danske klyngeorganisationer.

Derudover bistår supportfunktionen danske klynger og netværk med skræddersyede initiativer, services og arrangementer, der tager udgangspunkt i klyngernes behov, fx udvikling af fælles it-værktøjer.

Organisering

Regionerne udgør, sammen med Styrelsen for Forskning og Uddannelse, styregruppen for Cluster Excellence Denmark, der på to årlige møder lægger strategi, planlægger aktiviteter og løbende følger arbejdet med klyngeudviklingen.

Økonomi

Der søges om i alt 1,0 mio. kr. til videreførelse af supportfunktionen. Budget og finansiering fremgår af nedenstående fordelingsnøgle.

Tabel 1. Budget og finansiering			
i 1.000 kr.	2017	2018	I alt
<i>Budget</i>			
Administration, strategi, handleplaner	504	505	1.009
Videndeling og videnformidling	792	793	1.585
Professionalisering	1.202	1.201	2.403
Kompetenceudvikling, uddannelse	1.257	1.257	2.514
Markedsføring og branding	245	246	491
Internationalisering	652	651	1.303
Analyser og kortlægninger	348	347	695
Budget i alt	5.000	5.000	10.000
<i>Finansiering</i>			
Region Midtjylland - erhvervsudviklingsmidler	-500	-500	-1.000
Region Syddanmark	-500	-500	-1.000
Region Hovedstaden	-500	-500	-1.000
Region Nordjylland	-400	-400	-800
Region Sjælland	-400	-400	-800
Bornholms Regionskommune	-100	-100	-200
Styrelsen for Forskning og Uddannelse	-2.600	-2.600	-5.200
Finansiering i alt	-5.000	-5.000.000	-10.000
Total	0	0	0

Oversigt over erhvervsudviklingsmidler er vedlagt som bilag.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Tidligere Politisk Behandling

Vækstforum godkendte indstillingen på mødet den 4. april 2017 (skriftlig høring).

Bilag

Cluster Excellence Denmark Status januar 2017

Økonomioversigt - erhvervsudviklingsmidler pr. 30. maj 2017

Punkt 9: Ansøgninger til regionens kulturudviklingsmidler 2017

1-26-3-17

Resume

Der er pr. 1. marts 2017 indkommet 50 ansøgninger om i alt 15,3 mio. kr. af regionens kulturudviklingsmidler. Direktionen indstiller 21 ansøgninger til godkendelse med et samlet beløb på i alt 4,85 mio. kr.

Direktionen indstiller,

at der af kulturudviklingsmidlerne bevilges i alt 4,85 mio. kr. til ansøgningerne beskrevet i sagsfremstillingen,

at bevillingerne gives under forudsætning af, at den øvrige finansiering af projekterne falder på plads, så projekterne kan gennemføres efter planen, og

at der omdisponeres 0,359 mio. kr. fra områdets administrationspulje til kulturudviklingsmidlerne.

Sagsfremstilling

Der er pr. 1. marts 2017 indkommet 50 ansøgninger om i alt 15,3 mio. kr. af regionens kulturudviklingsmidler. Ansøgningerne blev drøftet i det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling den 5. april 2017.

På baggrund af drøftelsen besluttede udvalget følgende anbefalinger:

- Der skabes plads til at godkende så mange ansøgninger som muligt, eventuelt ved at nedsætte tilskudsbeløbet, hvor projekterne kan gennemføres med et mindre budget.
- Der lægges vægt på en ligelig geografisk spredning af ansøgningerne.
- Ansøgninger, der sigter mod en videreførelse og forankring af Aarhus 2017-projekter, imødekommes så vidt muligt.

Administrationen har vurderet de indkomne ansøgninger i henhold til udvalgets anbefalinger og retningslinjerne beskrevet i regionens kulturpolitik. For at komme i betragtning til tilskud gælder det, at projekterne skal have regional betydning og indeholde en udviklings- og netværksdimension. Dertil har administrationen lagt vægt på, om ansøgningerne indeholder læring og ny viden, og om projekterne peger frem mod en varig forankring og udvikling.

Det har endvidere indgået i administrationens overvejelser, om ansøgningerne forholder sig til regionens strategiske satsninger om talent, samspil med andre samfundsområder (fx sundhedsområdet og undervisningsområdet) og internationalt udsyn. Dette har dog ikke været en betingelse for at komme i betragtning til tilskud, idet ansøgninger, som ikke forholder sig til disse satsninger, også kan have en stærk udviklings- og netværksdimension.

Endelig har administrationen sikret sig, at visse formelle krav overholdes, primært et krav om 50 % medfinansiering fra andre kilder end Region Midtjylland.

På baggrund heraf, har administrationen inddelt ansøgningerne i to kategorier:

a) Ansøgninger, der opfylder retningslinjerne for tilskud, og som indstilles til godkendelse med helt eller delvist det ansøgte beløb.

b) Ansøgninger, der ikke opfylder retningslinjerne for tilskud eller af andre grunde ikke kan godkendes, og som indstilles til afslag.

Der er udarbejdet korte resuméer af de indkomne ansøgninger (bilag 1). Derudover vedlægges et dokument med ansøgningernes fulde tekst (bilag 2).

Ansøgninger, der opfylder retningslinjerne for tilskud, og som indstilles til godkendelse (nummerering i overensstemmelse med ansøgningsnummer i bilaget)

5. Dansk Talentakademi: Comics for Good – tegneserier der gavner
Projektet er etårigt. Det samlede budget er 178.500 kr. Region Midtjylland søges om 89.000 kr. Der indstilles et tilskud på 89.000 kr.

9. Aarhus Jazz Orchestra: Danish Youth Jazz Orchestra

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 466.000 kr. Region Midtjylland søges om 200.000 kr. Der indstilles et tilskud på 200.000 kr.

11. Teaterhuset Filuren: TalentNetværk – et specialnetværk under SceNet

Projektet er treårigt. Det samlede budget er 1.432.000 kr. Region Midtjylland søges om 716.000 kr. Der indstilles et tilskud på 105.000 kr. til et etårigt pilotprojekt.

12. Operaen i Midten: GrowOP! Hub of knowledge

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 318.000 kr. Region Midtjylland søges om 152.000 kr. Der indstilles et tilskud på 152.000 kr.

15. Secret Hotel: Landscape Dialogues/Landskabsdialoger

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 94.000 kr. Region Midtjylland søges om 47.000 kr. Der indstilles et tilskud på 47.000 kr.

16. Lungeforeningen: Lungekor og livsglæde i Region Midtjylland

Projektet er toårigt. Det samlede budget er 371.000 kr. Region Midtjylland søges om 190.000 kr. Der indstilles et tilskud på 181.000 kr. jf. kulturpolitikens retningslinjer om 50 % medfinansiering.

17. Vestjyllands Højskole: Fortælle Akademi – mangfoldighed og kunstnerisk kvalitet

Projektet er toårigt. Det samlede budget er 865.000 kr. Region Midtjylland søges om 379.000 kr. Der indstilles et tilskud på 379.000 kr.

18. Ticket to Future Festivals co. Horsens Kommune: Ticket to Future Festivals

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 609.000 kr. Region Midtjylland søges om 80.000 kr. Der indstilles et tilskud på 80.000 kr.

20. Viborg Museum: Gentænkning af museet. Når museer og teatre skaber oplevelser sammen

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 600.000 kr. Region Midtjylland søges om 300.000 kr. Der indstilles et tilskud på 300.000 kr.

24. Urban Lab: Fremtidssikring af Urban Lab-netværket

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 1,8 mio. kr. Region Midtjylland søges om 250.000 kr. Der indstilles et tilskud på 250.000 kr.

25. Børnekulturhuset i Aarhus: Det mobile arkitekturværksted

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 500.000 kr. Region Midtjylland søges om 250.000 kr. Der indstilles et tilskud på 222.000 kr. med henvisning til den samlede prioritering af midlerne.

28. SceNet: Opkvalificering af medarbejdere i scenekunsten

Projektet er toårigt. Det samlede budget er 200.000 kr. Region Midtjylland søges om 100.000 kr. Der indstilles et tilskud på 100.000 kr.

29. Aarhus Litteraturcenter: Skrivekunstakademiet – Writing:Lab

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 267.000 kr. Region Midtjylland søges om 133.500 kr. Der indstilles et tilskud på 133.500 kr.

32. Den Kreative Skole: De sjældne instrumenter og orkesterliv

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 1,1 mio. kr. Region Midtjylland søges om 552.000 kr. Der indstilles et tilskud på 548.000 kr. jf. kulturpolitikens retningslinjer om 50 % medfinansiering.

34. Opgang 2: Forprojekt for 'Hvor Regnbuen Ender'

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 770.000 kr. Region Midtjylland søges om 200.000 kr. Der indstilles et tilskud på 200.000 kr.

35. Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder: Billedkunstens Dag i Region Midtjylland

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 394.000 kr. Region Midtjylland søges om 196.000 kr. Der indstilles et tilskud på 196.000 kr.

36. Kulturring Østjylland: Vovemod - Vilje til talent

Projektet er etårigt. Det samlede budget er 986.750 kr. Region Midtjylland søges om 267.500 kr. Der indstilles et tilskud på 267.500 kr.

38. Danske Ungdoms og Børne Artisters Landsforening (DUBAL): Cirkus for alle

Projektet er treårigt. Det samlede budget er 1,2 mio. kr. Region Midtjylland søges om 500.000 kr. Der indstilles et tilskud på 500.000 kr.

39. Teatret OM: Forprojekt til 'Lighthouses'

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 949.000 kr. Region Midtjylland søges om 400.000 kr. Der indstilles et tilskud på 400.000 kr.

48. Foreningen Rural Forum Network Denmark: Rural Forum Midtjylland

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 992.000 kr. Region Midtjylland søges om 400.000 kr. Der indstilles et tilskud på 300.000 kr., da det er administrationens vurdering, at projektet kan gennemføres for et mindre beløb end ansøgt.

49. Holstebro Kommune og Silkeborg Kommune: Forprojekt i forbindelse med udvikling af regionalt netværk for kultur og sundhed

Projektet er et etårigt pilotprojekt. Det samlede budget er 400.000 kr. Region Midtjylland søges om 200.000 kr. Der indstilles et tilskud på 200.000 kr.

Økonomi

Summen af bevillinger til de indstillede projekter udgør 4,85 mio. kr. Et detaljeret budget og finansieringsplan for de indstillede projekter er vedlagt som bilag 3.

Tabel. Budget og finansiering.	
1.000 kr.	2017
<i>Budget</i>	
Samlet bevilling til indstillede projekter	4.850
Budget i alt	4.850
<i>Finansiering</i>	
RM kulturudviklingsmidler	-4.850
Finansiering i alt	-4.850
Total	0

Det samlede kulturbudget er på 11,727 mio. kr. Kulturbudgettet er inkl. momsrefusion og en omdisponering af overførsel af midler fra kulturområdets administrationspulje. Kulturinstitutioner kan ikke afløfte moms af deres tilskud. Det medfører, at regionen på kulturområdet kompenseres gennem indenrigsministeriets positivliste, så puljen dermed tilføres yderligere 8 %. Kulturområdet har tidligere haft en administrationspulje, som ikke har været udnyttet fuldt ud. Derfor overføres midlerne allerede nu til kulturpuljen, således at de kan anvendes til udmøntning af kulturpolitikken. En samlet oversigt over kulturudviklingsmidler er vedlagt som bilag 4.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Bilag

Budget

Resuméer af ansøgninger

Budgetskema til regionsrådet 31.05.2017

Kulturansøgninger

Punkt 10: Forlængelse af Region Midtjyllands EU-kultursatsning Genvej til Europa

1-26-6-14

Resume

Region Midtjyllands EU-kultursatsning "Genvej til Europa" har til 1. september 2017 varet i tre år. Der søges om en forlængelse af projektet frem til den 1. september 2018. Forlængelsen skal dels bruges til fortsat rådgivning af igangværende og kommende EU-projekter, dels til forberedelse af en langsigtet indsats på området.

"Genvej til Europa" ønskes videreført, da indsatsen er vigtig i forhold til den regionale kulturpolitik, samarbejdet med kommunerne og udvikling af kulturinstitutionerne og deres arbejde.

Direktionen indstiller,

at der af kulturudviklingsmidlerne bevilges 1 mio. kr. til en fortsættelse af "Genvej til Europa" frem til den 1. september 2018.

Sagsfremstilling

Regionsrådet iværksatte i marts 2014 udviklingsprojektet "Genvej til Europa" (GtE). Projektet har til formål at udvikle den internationale dimension i midtjyske kulturprojekter. Projektet er gennemført i samarbejde med regionens EU-kontor i Bruxelles (CDEU) og Aarhus 2017 og vil være afsluttet pr. 1. september 2017. Det er finansieret af regionens kulturudviklingsmidler med 3 mio. kr. og af CDEU med 720.000 kr. En evaluering af projektet samt tilbagemeldinger fra regionens kommuner peger på, at det er ønskeligt at videreføre den internationale kulturopgave på lang sigt.

Med Aarhus 2017 er der skabt en vision om et blivende kultursamarbejde på tværs af regionen fra og med 2018. Som en videreførelse af det arbejde, der allerede er i gang, har regionsrådet den 26. april besluttet at indbyde regionens 19 kommuner til et strategisk samarbejde om kultur fra og med 2018. Med en videreførelse af GtE vil der kunne skabes synergi og sammenhæng mellem de to initiativer, så mange af de internationale relationer og samarbejdsprojekter, der er etableret i regi af Kulturby 2017, vil kunne danne grundlag for en styrkelse af det midtjyske kulturbedbud - også i et internationalt perspektiv.

Baggrund

GtE er iværksat for at styrke internationalt udsyn og samarbejde på kulturområdet. Mere specifikt skal projektet medvirke til at skabe adgang til EU-finansiering af kulturprojekter, ligesom det skal bidrage til at sikre kulturfaglig relevans og kvalitet i de projekter, der sættes gang. Endelig skal det bane vejen for en permanent indsats til opkvalificering af regionens, kommunernes og kulturinstitutionernes indsats i forhold til EU og internationalt samarbejde.

Projektet er organiseret med en styregruppe med repræsentanter fra Region Midtjylland, CDEU og Aarhus 2017. Den daglige ledelse varetages af CDEU, hvor der er ansat en international kulturrådgiver, der primært arbejder lokalt i regionen med rådgivning, kompetenceudvikling og etablering af regionale og internationale netværk. Projektet gennemføres i samarbejde med en tværfaglig arbejdsgruppe fra Regional Udvikling og Aarhus 2017-sekretariatet.

Evaluering og resultater

Projektets første 2½ år er netop blevet evalueret. Resultaterne er samlet i en rapport, der vedlægges som bilag.

Af rapporten fremgår det, at der er indkommet 108 projektidéer fra en bred kreds af aktører. Tyve af idéerne er blevet til ansøgninger under nordiske og europæiske fonde. Heraf har 10 fået tilskud. Yderligere otte projekter er p.t. under udvikling. De nordiske tilskud beløber sig til i alt 1,3 mio. kr., EU-tilskuddene til i alt 2,8 mio. kr. (opgørelsen af EU-tilskuddene omfatter også de tilskud, der er givet til partnere uden for Danmark).

Endvidere viser evalueringen, at projektet er blevet oplevet som særdeles relevant, og at det i høj grad har flyttet grænser i forhold til aktørernes vilje og evne til indgå i internationale netværk og til at give sig i kast med ressourcekrævende ansøgninger til EU. Der har været stor tilfredshed med projektets synlighed og nærhed til brugerne og med kombinationen af direkte rådgivning og brede orienteringsmøder.

Anbefalinger:

- Projektet fortsættes med en kombination af direkte, individuel rådgivning og forskellige former for netværksmøder, hvor ekspertbistand kobles med mulighed for erfaringsudveksling mellem deltagerne.
- Lokal forankring og tilstedeværelse er en forudsætning, både for at aktørerne kommer i gang og for at fastholde deres internationale engagement.

- CDEU-kontorets deltagelse i projektet er en forudsætning for den nødvendige opdatering i forhold til EU-programmerne og for det brede europæiske overblik over mulige partnere.
- Rådgivningen ophører ikke, når tilskuddet fra EU er i hus, men fortsætter i projektets gennemførelsesfase.
- Også mindre kulturinstitutioner skal have mulighed for at drage fordel af indsatsen.
- EU-kulturindsatsen med rådgivning, netværksdannelse mv. kan med fordel gennemføres som en regional opgave.

Økonomi

En forlængelse af GtE frem til september 2018 forudsætter en bevilling fra kulturudviklingsmidlerne på 1 mio. kr. Medfinansieringen fra CDEU-kontoret beløber sig til 240.000 kr.

Tabel 1. Budget og finansiering			
1.000 kr.	2017	2018	I alt
<i>Budget</i>			
Løn - projektledelse, udvikling og rådgivning	320	780	1.100
Kontorhold og rejser	50	90	140
Budget i alt	370	870	1.240
<i>Finansiering</i>			
Region Midtjylland - kulturudviklingsmidler	-330	-670	-1.000
Central Denmark EU Office - egen finansiering	-40	-200	-240
Finansiering i alt	-370	-870	-1.240
Total	0	0	0

Kulturområdet har tidligere haft en administrationspulje, som ikke har været udnyttet fuldt ud. Derfor overføres midlerne allerede nu til kulturpuljen, således at de kan anvendes til udmøntning af kulturpolitikken.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådets møde den 19. marts 2014.

Bilag

GtE Midtvejsevaluering, marts 2017

Budgetskema til RR 310517

Punkt 11: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Ove Nørholm om effektiviseringsgevinster fra kvalitetsfundsprojekter i Region Midtjylland

1-21-78-1-17

Resume

Ove Nørholm har anmodet om en orientering om oplysninger for alle tre kvalitetsfundsbyggerier vedrørende effektiviseringskrav og anvendelse heraf.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Ove Nørholm har på møde den 9. januar 2017 i det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anmodet om oplysninger for alle tre kvalitetsfundsbyggerier vedrørende effektiviseringskrav og anvendelse heraf. I forlængelse heraf er det på forretningsudvalgets møde den 17. januar 2017 besluttet at forelægge orienteringen som en særskilt sag.

Administrationen kan i den forbindelse oplyse, at der i de tre kvalitetsfundsprojekter fra statslig side er tilknyttet effektiviseringskrav på 495 mio. kr. for DNU, 171 mio. kr. for DNV og 100 mio. kr. for Regionshospitalet Viborg. I alt er der effektiviseringskrav på 766 mio. kr. Effektiviseringsgevinsterne er blevet indhentet løbende siden 2014. Anvendelsen af de indhentede midler fra hospitalerne er indgået i regionens budgetlægning for budget 2014 til 2017 samt indgået i spareplan 2015-2019.

I det vedlagte notat vises, hvordan hospitalernes rammer reguleres i perioden 2014 til 2021. Det fremgår også, at når effekten af spareplanen er medregnet – det er årene 2016 til 2018 for Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenhed Midt og 2016 til 2019 for Hospitalsenheden Vest -, er der stadig et udestående effektiviseringskrav. Aarhus Universitetshospital skal aflevere 37 mio. kr. i 2019 og 147 mio. kr. i 2020, og Hospitalsenheden Vest skal aflevere 12 mio. kr. i 2020 og 64 mio. kr. 2021. Hospitalsenhed Midt har gennem årene afleveret for meget i effektiviseringsgevinster og skal derfor have 13 mio. kr. tilbage i 2021.

De tre hospitaler er blevet bedt om at vise en periodisering af, hvornår hospitalerne har indhøstet effektiviseringsgevinster i egne budgetter. Dette er gjort med henblik på at identificere eventuelle overskydende effektiviseringsgevinster, som hospitalerne kan anvende til flytteudgifter mv. Det har desværre ikke været muligt for hospitalerne at opgøre deres arbejde med effektiviseringsgevinster med dette mål for øje, da der i hospitalernes økonomistyring som udgangspunkt ikke skelnes mellem, om rammereduktioner kommer som effektiviseringskrav, besparelser fra spareplan 2015-2019, besparelser i forbindelse med budgetlægningen eller andre forhold.

På regionsrådsmødet i juni vil regionsrådet få forelagt en sag, som giver en status på kvalitetsfundsprojekternes arbejde med effektiviseringskravet, herunder hvilke tiltag som projekterne har sat i værk for at realisere gevinsterne.

Beslutning

Sagen blev sendt tilbage til det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet til videre behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Det blev aftalt, at der afsættes tid på hospitalsudvalgets møde i juni 2017 til en uddybende orientering om økonomien bag flytning på DNV-Gødstrup og DNU samt indhentelse af effektiviseringsgevinster i kvalitetsfundsprojekterne.

Lone Langballe var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Effektiviseringsgevinster i Region Midtjylland

Punkt 12: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Poul Erik Christensen om deponering af radioaktivt affald i Danmark

1-50-71-12-17

Resume

Regionsrådsmedlem og formand for det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling Poul Erik Christensen har anmodet om en status på sagen om deponering af radioaktivt affald i Danmark.

Direktionen indstiller,

at henvendelsen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem og formand for det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling Poul Erik Christensen har henvendt sig administrationen for at få orientering om, status og forløb på sagen omkring deponering af radioaktivt affald i Danmark.

I årene 1957-2000 havde Danmark tre atomreaktorer i drift til forskningsformål på Forskningscenter Risø. I 2003 besluttede Folketinget, at anlæggene skulle afvikles senest i 2023. Siden 2003 har der været undersøgelser i gang om, hvordan det radioaktive affald fra Risøanlæggene og andre kilder (industri, hospitaler og læreanstalter) bedst kan opbevares i fremtiden.

Administrationen har udarbejdet et notat om sagen, som er vedlagt som bilag.

Beslutning

Forretningsudvalget indstiller,

at Region Midtjylland anbefaler, at deponering af radioaktivt affald i Danmark ikke sker langt fra de forskningsmiljøer, der har kendskab til affaldet.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling drøftede henvendelsen og anbefaler, at deponeringen ikke sker langt fra de forskningsmiljøer, der har kendskab til affaldet. Udvalget frygter, at atomaffaldet kaster en negativ skygge over fødevareindsatsen i Region Midtjylland.

Ivar Dreyer kunne ikke tilslutte sig anbefalingen.

Bilag

Deponering af atomaffald - Redegørelse maj 2017

Radioaktivt affald - kontaktforum - 1. marts 2017

Punkt 13: Orientering vedrørende klagesager, patienterstatning og utilsigtede hændelser på hospitalerne i Region Midtjylland

1-16-5-72-1340-14

Resume

Regionsrådet orienteres årligt om, hvorledes der bliver fulgt op på klager, patienterstatninger og utilsigtede hændelser i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer årligt om, hvorledes regionen følger op på klager over faglig virksomhed, klager over tilsidesættelse af en patientrettighed, serviceklager, patienterstatninger og utilsigtede hændelser. Denne orientering gives, fordi patientklager, patienterstatninger og utilsigtede hændelser kan give et vist billede af den kvalitet, Region Midtjylland yder, og i hvor høj grad regionen lykkes i forbindelse med varetagelse af sygehusvæsenets opgaver. Derfor arbejdes såvel nationalt, regionalt som på lokalt niveau med patientsikkerhed og på at skabe læring af patientklager, patienterstatninger og utilsigtede hændelser.

Klager over faglig virksomhed og tilsidesættelse af patientrettighed

Det er Styrelsen for Patientsikkerhed, der modtager og behandler patientklager over sundhedsfaglig virksomhed og tilsidesættelse af patientrettigheder. Hvis patienten ønsker det, afholdes der, efter modtagelse af en klage, dialog mellem patienten og regionen.

Region Midtjylland modtog i 2014 557 faglige klager og i 2015 425 faglige klager. I 2016 var tallet 506.

Serviceklager

Serviceklager falder uden for Styrelsen for Patientsikkerheds kompetence.

Det kan være klager over personalets adfærd, information, ventetid i venteværelset, forplejning, parkeringsforhold m.m. Disse klager kan sendes til det pågældende hospital eller administrationen.

Administrationen modtog 95 serviceklager i 2014 og 84 serviceklager i 2015. I 2016 var tallet 112.

Utilsigtede hændelser (UTH)

En utilsigtet hændelse er en på forhånd kendt eller ukendt hændelse eller fejl, som ikke skyldes patientens sygdom, og som enten er skadevoldende eller kunne have været skadevoldende. Formålet med at rapportere utilsigtede hændelser er læring, herunder at forebygge fejl og undgå gentagelser.

I henholdsvis 2013, 2014 og 2015 blev der på regionens hospitaler rapporteret henholdsvis 9.369, 10.446 og 9.125 utilsigtede hændelser. I 2016 blev der rapporteret 8.777 utilsigtede hændelser på regionens hospitaler.

Det årlige antal rapporterede utilsigtede hændelser er således svingende, men antallet af rapporterede utilsigtede hændelser siger reelt ikke ret meget om, hvordan det går med patientsikkerheden på hospitalerne. Et højt antal rapporterede utilsigtede hændelser i en afdeling er oftest et udtryk for en god rapporteringskultur og ikke et udtryk for, hvor mange hændelser der faktisk sker. Omvendt er et lavt antal rapporteringer nødvendigvis ikke en garanti for, at der ikke er sket utilsigtede hændelser i en afdeling.

Utilsigtede hændelser er generelt ikke et statistisk validt materiale. Internationalt anbefales blandt andet, at rapporteringssystemer bruges til:

- At fokusere på alvorlige utilsigtede hændelser.
- At identificere nye risikoområder for patienterne.

Det er derfor vigtigt, hvad der rapporteres og arbejdes med for at sikre læring og forebyggelse, fordi de utilsigtede hændelser kan bruges til at identificere problemstillinger. Hvis omfanget af en problemstilling skal afklares, må andre former for måling og monitorering ofte tages i brug. Hvis antallet af rapporteringer fortsætter med at falde fra år til år, er det dog vigtigt at fokusere på at bevare en god rapporteringskultur på hospitalerne, så der sikres viden om de ting, der sker, og som kan være til fare for patienterne.

Forsøg med samlerapportering

Sundhedsministeriet gennemførte et serviceeftersyn af patientsikkerhedsordningen i sommeren 2014. Her blev det anbefalet, at rapporteringspligten ændres, så der opnås bedre balance mellem rapportering og sagsbehandling og den læring, der udtrykkes både nationalt og lokalt. Det skyldes, at der ofte rapporteres mange hændelser med et meget lille potentiale for læring. Styrelsen for Patientsikkerhed har derfor igangsat forsøg med samlerapportering i udvalgte kommuner i slutningen af 2016 og har primo 2017 inviteret til møde med hver af de fem regioner med henblik på en drøftelse af rapporteringspligtens omfang. Formålet med en eventuel ændring af rapporteringspligten er at sikre:

- At der kun skal rapporteres det, der giver mening.
- At rapportering sker med læring som mål.

Patienterstatningen

Patienterstatningen er den myndighed, der træffer afgørelser i sager, hvor patienter kommer til skade i forbindelse med behandling på et offentligt hospital, et privat hospital, hos egen læge, hos en speciallæge eller hos andre privatpraktiserende autoriserede sundhedspersoner.

Som udgangspunkt forholder sundhedspersonerne, afdelingen eller hospitalet sig til skaden, når den indtræffer. Der kan dog gå lang tid fra en skade sker til den konstateres, eller det kan være uklart, hvornår eller hvordan den er sket, herunder om der er årsagssammenhæng mellem skaden og behandling.

Regionen vurderer, om den kan anerkende kravet om patienterstatning eller om sagen skal ankes. Den samme mulighed har patienten.

I henhold til bekendtgørelse om oplysningspligt i patienterstatningssager skal Region Midtjylland to gange årligt opgøre det kritiske skadesantal for patienterstatningssager sket på offentlige sygehuse, tandskadeerstatningssager og patienterstatningsskader sket på private sygehuse, klinikker eller speciallægepraksisser og hos privatpraktiserende autoriseret sundhedsperson.

Region Midtjylland har foreløbigt lavet opgørelsen tre gange: december 2015, juni 2016 og december 2016.

Ved den første opgørelse i december 2015 havde fire ud af 36 specialer på de offentlige sygehuse overskredet den kritiske skadesfrekvens. Ved indberetningerne i juni og december 2016 havde ingen specialer overskredet det kritiske skadesantal.

Region Midtjylland havde i årene 2014, 2015 og 2016 udgifter til patienterstatning på henholdsvis 253.339.855 kr., 238.695.529 kr. og 225.944.122 kr.

Uddybende materiale

Sagen er vedlagt et uddybende notat vedrørende klagesager, patienterstatninger og utilsigtede hændelser samt en årsrapport, der beskriver arbejdet med patientsikkerhed i Region Midtjylland i 2016. Årsrapporten giver blandt andet et overblik over de mange forskellige indsatser, hospitalerne hver især arbejder med for at styrke patientsikkerheden. Herudover indeholder rapporten tal for rapporterede utilsigtede hændelser i Region Midtjylland.

På baggrund af hospitalsudvalgets behandling af sagen den 15. maj 2017 kan det supplerende oplyses, at de 13 største forsikringsudbetalinger spænder fra 2 mio. kr. til 8,5 mio. kr. Der er udbetalt 7 erstatninger på mere end 3 mio. kr.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget til brug for forretningsudvalgets behandling af sagen anmodede om supplerende oplysninger vedrørende patienterstatningernes spændvidde, og hvor mange patienterstatninger på mere 3 mio. kr. der er udbetalt i 2016.

Chefkonsulent Anne Gammelgaard holdt i forlængelse af udvalgets behandling af sagen et oplæg om, hvordan patientens stemme kan inddrages systematisk i det danske sundhedsvæsen.

Lone Langballe og Susanne Buch Nielsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Henrik Qvist, Jørgen Nørby og Susanne Gaarde var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat vedr. processen for opfølgning på klagesager, patienterstatninger og UTH

Årsrapport 2016 om patientsikkerhed i Region Midtjylland